

Nr 32

Utlåtande i anledning av motion angående viltvårdens organisation och handhavande.

I en inom riksdagen väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion II: 47 av herrar *Sjöholm* och *Werner* har — med hänvisning till vad som anförts i den av samma motionärer väckta motionen II: 42 om förbud mot nöjesjakt — hemställts att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära förslag till viltvårdens framtida organisation och handhavande. I motionen II: 42 anförts att nödvändig jaktutövning bör ske yrkesmässigt, förslagsvis organiserad och administrerad av länsjägmästare vid skogsvårdsstyrelse.

Remissyttranden. Utskottet har inhämtat yttranden över motionen från skogsstyrelsen, statens naturvårdsverk, Svenska jägareförbundet och Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund. Samtliga remissinstanser har avstyrkt bifall till motionen.

Statens naturvårdsverk anför att jaktutövningen måste tillmätas avsevärd betydelse som fritidsaktivitet och rekreation. Antalet jägare i landet uppgår enligt jaktkortregistret till drygt 260 000. Jakten har även en ekonomisk bakgrund. Markägarnas utbyte av jakten i form av arrendekomster eller intäkter i form av jaktbyte kan svara för en betydande del av markens totala avkastning. De mer än 30 000 älgar som fälls per år anses representera ett värde av närmare 50 milj. kr.

Enbart yrkesmässig jaktutövning måste enligt naturvårdsverket rent samhällsekonomiskt vara orealistisk, då kostnaderna härför skulle bli alltför stora. Exempelvis beräknas för varje fälld älg åtgå flera jaktdagsverken. Kostnaderna torde mycket snabbt närma sig eller överstiga djurets värde. Vidare måste beaktas att den ojämförligt största volymen aktivt viltvårdsarbete i dag utförs frivilligt av jägarna.

Grunderna för jaktens bedrivande med hänsyn till djurskyddet återfinns i jaktlagstiftningen. Statens naturvårdsverk följer kontinuerligt verkningarna av lagstiftningen och kan föreslå eller utfärda föreskrifter och anvisningar som behövs bl. a. för anpassning av jaktutövningen till allmänna krav. Verket erinrar även om jägarorganisationernas framgångsrika insatser för att öka jägarnas kunnighet och ansvarskänsla. I sammanhanget nämner naturvårdsverket, att verket erfarit att den år 1967 tillkallade jaktmarksutredningen tagit upp frågan om kompetensprov för jägare.

Skogsstyrelsen yttrar sig bl. a. beträffande förslaget att jakt skulle

organiseras och administreras av länsjägmästare. En sådan uppgift inryms enligt styrelsen inte bland skogsvårdsstyrelsernas åligganden enligt nuvarande instruktion. Den synes heller inte lämpligen kunna förenas med skogsvårdsstyrelsernas huvudfunktion. Bl. a. måste ett sådant åliggande enligt styrelsens mening komma att menligt inverka på markägarkontakterna för skogsvårdande rådgivning och service.

Svenska jägareförbundet bedömer det som oriktigt att förbjuda den frivilliga jakten och viltvården i riket och att ersätta denna med en i samhällets regi bedriven jakt. Årskostnaderna för sådan jakt anses komma att bli avsevärt större än 15 milj. kr. Om statsmakterna skulle ta på sig kostnaderna även för viltvården skulle årskostnaderna stiga ytterligare med åtskilliga miljoner kronor. Mot bland annat denna bakgrund finner Jägareförbundet det opåkallat att överväga en utredning om viltvårdens framtida organisation och handhavande.

Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund anser att gällande jaktlagstiftning i stort sett fungerar tillfredsställande genom berörda myndigheters vällovliga strävanden till en god jaktvård.

Utskottet. I motionen II: 42 framhålls att nöjesjakten är en primitiv kvarleva från passerade kulturstadier, som dröjt sig kvar som ett främmande inslag i nutidens föreställningsvärld. Enligt motionärernas mening skulle den kulturella standarden i vårt samhälle stiga inte oväsentligt om ifrågasvarande jakt upphörde. Den avskjutning som är nödvändig för att hålla viltstammarna inom numerärt rimliga gränser bör kunna ske yrkesmässigt av kvalificerad och sakkunnig personal, förslagsvis organiserad och administrerad av länsjägmästare. Mot bakgrund av det anförda har i motionen II: 47 hemställts, att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär förslag rörande viltvårdens framtida organisation och handhavande.

Som framgår av redogörelsen för remissyttrandena över nyssnämnda motion har samtliga remissinstanser ställt sig avvisande till motionsförslaget. Statens naturvårdsverk framhåller i sammanhanget den avsevärda betydelse som viltvård och jaktutövning måste tillmätas som fritidsaktivitet och rekreation för ett stort antal människor. Av remissyttrandena framgår vidare att jakten för markägarna kan vara av ekonomisk vikt. Såväl naturvårdsverket som Svenska jägareförbundet betonar, att kostnaderna för en i samhällets regi yrkesmässigt bedriven viltvård och jakt skulle bli betydande. En sådan ordning skulle enligt naturvårdsverkets mening vara samhällsekonomiskt orealistisk. Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund anser för sin del att gällande jaktlagstiftning i stort sett fungerar tillfredsställande. Riksförbundet framhåller i detta sammanhang de insatser för bl. a. en god jaktvård som görs av berörda myndigheter och Svenska jägareförbundet.

Även utskottet finner starka skäl kunna anföras mot en övergång från

nuvarande på frivillighetens grund vilande ordning för viltvårdens och jaktens handhavande till ett system med en i samhällets regi yrkesmässigt bedriven verksamhet på förevarande område. Det torde inte kunna göras gällande, att nuvarande jaktutövningsrätt och jaktordning medför ett överdimensionerat tryck på viltstammarna. Ej heller kan enligt utskottets mening gällande ordning antas i nämnvärd grad predestinera en lägre jaktmoral än om jakten bedrevs endast genom offentlig, yrkesmässig avskjutning. Som i remissyttrandena även anförts skulle en omläggning av viltvården i av motionärerna antydd riktning medföra betydande kostnadsökningar för det allmänna och också med all sannolikhet medföra administrativa problem av svårlöst natur.

Under hänvisning till det anförda och till att pågående jaktmarksutredning jämväl torde ha sin uppmärksamhet riktad på hithörande frågor förordar utskottet att motionen II: 47 lämnas utan åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer således

att riksdagen avslår motionen II: 47.

Stockholm den 14 maj 1970

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Mossberger (s), Skårman (fp), Hedström (s), Carl Eskilsson (m)*, Hermansson (cp)*, Magnusson (s), Skagerlund (fp), Manne Olsson (s)*, fru Margit Lundblad (s) och herr Ingvar Andersson (m);

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp), Arweson (s)*, Johanson i Västervik (s)*, Persson i Skänninge (s)*, Eliasson i Moholm (m)*, Lundmark (s), Jonasson (cp), Björk i Påarp (s), Nilsson i Lönsboda (fp)* och fru Dahl (s)*.

* Ej närvarande vid justeringen.